

บทบาทของ ธปท. ในการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ : ผลกระทบทางการเงิน

1) หุ้นกู้สกุลเงินต่างประเทศ (FX bond)

ในปี 2553 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ทางการเงินชนิดใหม่ คือ หุ้นกู้สกุลเงินต่างประเทศ (FX bond) ซึ่งเป็นหุ้นกู้ทั่วไปที่ออกในประเทศไทย มีข้อตกลงให้ชำระค่าหุ้นกู้เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้นิติบุคคลไทยและนิติบุคคลต่างประเทศสามารถระดมทุนที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากผู้ลงทุนในไทยได้ ส่งผลให้ผู้ออกหุ้นกู้สกุลเงินต่างประเทศ มีทางเลือกในการระดมทุนมากยิ่งขึ้นทำให้มีต้นทุนในการระดมทุนที่ต่ำลง รวมทั้งช่วยให้การบริหารสินทรัพย์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกรณีที่มีกระแสเงินสดอยู่ในรูปเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้ลงทุนในไทยได้มีทางเลือกในการลงทุนเพิ่มมากขึ้น

ในปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างการติดตามพัฒนาการของตลาด FX Bond และธุรกรรมการซื้อขายในตลาด เพื่อพิจารณาความจำเป็นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการซื้อขายในตลาดรอง เช่น ข้อมูลราคา การชำระราคาและการส่งมอบแบบ DVP ในสกุลเงินตราต่างประเทศ โดยจะประสานงานกับองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการหากเห็นว่า FX bond ได้รับความสนใจจากผู้ออกและนักลงทุนอย่างต่อเนื่อง

2) Covered bond

ในปี 2556 กระทรวงการคลังได้จัดตั้งคณะทำงานกำหนดแนวทางการออก Covered bond ในประเทศไทยซึ่ง ธปท. ได้เข้าร่วมในคณะทำงานดังกล่าว ด้วยเห็นถึงความสำคัญของตราสารหนี้ชนิดนี้ในการเป็นทางเลือกสำหรับการระดมทุนให้กับสถาบันการเงินในประเทศ และลดภาระของรัฐบาลในการค้ำประกันหุ้นกู้ที่ออกโดยสถาบันการเงินของรัฐ ในส่วนของผู้ลงทุน ทำให้มีโอกาสได้ลงทุนในตราสารหนี้ที่มีความเสี่ยงต่ำ มีกลไกที่คุ้มครองผลประโยชน์ให้แก่ผู้ถือตราสารอย่างดีและให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าพันธบัตรรัฐบาล

Covered bond เป็นหุ้นกู้ที่มีคุณสมบัติที่สำคัญ ดังนี้

1. Cover pool : สินทรัพย์ของผู้ออก Covered bond ที่ใช้เป็นหลักประกัน Covered bond นั้น
2. Over collateralization: มูลค่าสินทรัพย์ที่อยู่ใน cover pool จะต้องสูงกว่า Covered bond
3. Dynamic cover pool: การตรวจสอบสินทรัพย์ใน cover pool เป็นประจำตลอดอายุของ Covered bond โดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย หากมูลค่าสินทรัพย์ค้ำประกันลดลงต่ำกว่ามูลค่าที่กำหนดไว้ ผู้ออก Covered bond จะต้องหาสินทรัพย์อื่นที่มีคุณสมบัติตามที่ตกลงกันเข้ามาเป็นหลักประกันเพิ่มเติม
4. Dual claims : กรณีที่ผู้ออก default ผู้ถือ Covered bond มีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องจาก cover pool (full recourse) หากไม่พอสามารถที่จะเรียกร้องจากสินทรัพย์อื่นของผู้ออกหรือผู้การันตีได้ โดยมีฐานะเป็น senior unsecured creditor
5. No auto acceleration : Covered bond จะไม่ถูกไถ่ถอนแม้ผู้ออกจะ default トラบดีที่สินทรัพย์ใน cover pool ยังสามารถที่จะจ่ายผลตอบแทนได้ตามปกติ

6. Bankruptcy remoteness: มีกฎหมายรองรับการแบ่งแยก cover pool ออกจากสินทรัพย์อื่นของผู้ออก Covered bond ทำให้เจ้าหนี้ในตราสารหนี้อื่นไม่สามารถ claim สินทรัพย์ที่อยู่ใน cover pool ได้เพื่อประโยชน์แก่ผู้ถือ

จากคุณสมบัติข้างต้น ทำให้ Covered bond เป็นหุ้นกู้ที่มีความเสี่ยงต่ำ และได้รับความนิยมจากผู้ลงทุนในตลาดการเงินต่างประเทศเป็นอย่างมาก สำหรับในประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างศึกษาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมกับตลาดการเงินไทย